

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola:

Ústav estetiky

22. 6. 2009

Datum odevzdání posudku:

Hana Buzková

Jméno:

Estetika

Obor:

Recenzent * /

diplomové práce

Vedoucí */

prof. PhDr. Aleš Haman, DrSc.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Schopenhauerova vize umění jako popření Kantovy „věci o sobě“

.....
(téma)

Hana Buzková, autorka bakalářské práce, konfrontuje dva klasiky filozofického myšlení Immanuela Kanta a Arthura Schopenhauera. Jde tedy o střet racionálního (osvícenského) idealismu a voluntarismu. Konkrétně se autorka snaží poukázat na posun ve vnímání Kantem vymezené tzv. věci o sobě, který Schopenhauer nerespektuje nejen z úhlu estetického, ale gnozeologického vůbec.

Metodicky je práce komparací. Nejprve jsme precizně obeznámeni s filozofií Kanta, přičemž je pozvolně zaměřováno jeho estetického myšlení. Výhodou této strategie je uvedení čtenáře do širších souvislostí Kantovy filozofie, nevýhodou příliš obsáhlá expozice, která nedovoluje přikročit k inkriminovaným shodám a rozporům obou filozofů přímější cestou. Od uvedení Schopenhauerova filozofického systému autorka volí synchronní komparaci, tedy jednotlivé estetické teze jsou nahlíženy oběma filozofy najednou, což dynamizuje čtivost textu. Autorka i přes velmi podrobnou prezentaci obou systémů prokazuje schopnost hlubokého vhledu a orientace. Cenná jsou především závěrečná shrnutí, v nichž jsou reflektovány hranice estetické oblasti a její dosah ontologický (teorie krásy). Zvláště u Kanta vyžaduje pochopení vztahu estetiky a ontologie náročný filozofický výkon, který autorka ustála. Podobně v teorii vznešenosti je zajímavý poukaz na odlišné pochopení subjektu i ceny lidského života samého, což implikuje odlišné paradigma obou filozofů v samých základech. Tato implikace však není reflektována v nějaké samostatné reflexi, což je typické pro většinu práce – přidržování se snad až příliš možnostem pouhé komparace. Například teorie génia opět jen předkládá společné a odlišné vize, ale není poukázáno na to, jak se tyto vztahují k původnímu tématu práce – k pochopení „věci o sobě“ jako nedosažitelné a nevysvětlitelné oblasti nebo jako jádra všezahrnující vůle. V podobném duchu autorka předkládá sporné momenty obou filozofií, aniž bychom znali její stanovisko či možnosti, jimiž lze rozpor ozřejmit (např. vztah estetiky a mravnosti u Kanta, Schopenhauerův vztah k metafyzice).

Práce není ničím menším než zajímavou komparací, ale také ničím více. Zdá se, že osvícenský idealismus a voluntarismus dovolují ostřejší řez svými tezemi a antitezemi, že Kantův konstrukt „věci o sobě“ implikuje nejen jakýsi dvojí svět – poznatelný a nepoznatelný, ale především evokuje paradigma a výzvu, s níž se utká nejen klasický německý idealismus, ale právě Schopenhauerem formulovaný voluntarismus s estetikou jako

hlavním nástrojem k udržení rozpadajícího se světa. Domnívám se, že tato fundamentálnější rovina je v práci jen místy naznačena, nikoli plně vyčerpána. K tomu by patrně bylo zapotřebí dalších vhladů a reflexí, což však hraničí s možnostmi bakalářské práce. Uvedené výtky předpokládají skutečnou vědeckou erudovanost, k níž má být bakalářská práce spíše průpravou. V tomto ohledu je pozoruhodné, s jakou pílí je práce napsána, jak obtížné texty jsou načteny, pochopeny a okomentovány, jak kultivovaný a vyzrálý styl je představuje. Hodnocení velmi dobře má být motivací k prostudování zmíněných námitek.

Práci doporučuji k obhajobě.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího - recenzenta bakalářské práce

Čes. Budějovicích

22. 6. 2009

V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte